

Biztató frontváltozás.

A napokban mult 13 eszten-deje annak, hogy Magyarország elindult azon a tragikus uton, amelyen végül is eljutott a mai szörnyű válságba. 13 évvel ezelőtt, a négy éve tartó világháboruban kifáradt, legyengült nemzet nem tudott ellentálni a politikai izgatók és felforgatók végzetes mozgalmának. Talán csak hetek kellettek volna hozzá és ellenségeinknél következik be a helyzet felborulása, de ezt már nem várhattuk be, mert a belső és a harci frontot egyaránt felbomlasztották a lelketlen izgatók és ezzel elindították az ország tragédiáját.

Károlyi Mihály forradalmi kormányára visszarendelte a csapatokat a határokról és azzal a jelszóval, hogy nem akar katonát látni, szétkergette a magyar hadsereget. Így aztán az ellenség előzőnlötte az ország legnagyobb részét és a trianoni békeszerződést már a meg-növekedett étvágy diktálta. Amint a későbbi események igazolták, a trianoni békeszerződés nem szakithatta volna el az ország három-negyed részét, ha csapataink megállhatnak az országhatárokon. A forradalmi uralom juttatta hozzá nagy részben ellenségeinket, hogy hatalmas magyar területeket szakithattak el tőlünk.

Több, mint tíz évvel ezelőtt, a békeszerződés kényszerű aláírásakor is megmondotta az ország képviselője, hogy minden életetere-jétől megfosztott országcsont nem lehet élet- és fejlődésképes. Azóta nem győzzük eléggé belekiáltani a világ lelkiismeretébe, hogy minden bajunknak és nyomorúságunknak legfőbb oka a trianoni békeszerződés. A magyar nemzet az elmúlt tíz évben hallatlanul nagy erőfeszíté-

seket tett az iránt, hogy életképessé-gét igazolja. Heroikus erőfeszítése az egész világ csodálatát váltotta ki, most azonban, amikor az egész világot válsághullám borította el, a guzsba kötött ország természetsze-rűen kevésbé tudott védekezni a válsággal szemben.

A magyar kormány felkéré-sére eljöttek hozzánk a Népszö-vetség urai, akikről azt kértük, hogy vizsgálják meg helyzetünket és jelöljék meg azokat a módokat, amelyekkel az ország kikerülhet súlyos válságából. A genfi doktorok azt a diagnózist állapították meg, amit mi egyszerű hazai felcserek is tudtunk és éppen csak a segítés mód-jait mulasztották el megjelölni.

Annyit beismertek, hogy a magyar válságnak nemcsak belső okai vannak, hanem külsők is: így a világválság és a gabona világpi-aci árának zuhanása, azt azonban elfelejtették hozzátenni, hogy van még egy igen nagy külső oka is ennek a válságnak: az, hogy Tri-anonban levágták kezünket, lábun-kat, elrabolták tőlünk bányáinkat és nyersanyagtermő vidékeinket. Ha ezt nem tették volna, akkor ma könnyű lenne teljesíteni a népszövetségi bizottságnak azt a kívánságát, hogy erősen csökkent-sük le behozatalunkat és fokoz-zuk kivitelünket.

Könnyebben tudnánk teljesi-teni ezt a kívánságot, mert nem kellene súlyos számmilliókat nyers-anyagra kiadni. Nagy hiba, hogy a népszövetségi bizottság a kivitelért befolyó devizákat az állami adó-ságok törlesztésére kívánja fordí-tani s nem gondol arra, hogy ha ezeket a devizánkat törlesztésre adjuk, akkor nem marad miből nyersanyagot vásárolni, tehát meg-akad a termelésünk, nem lesz mit kivinnünk és így a hitelezők sok-kal nagyobb kárát látják a dolog-

nak, mintha egy kis türelmet gya-korolnának és mondjuk egy éves moratóriummal lélekzethez enged-nék jutni az ország gazdasági életét.

Ez a kérdés foglalkoztatja most legélénkebben a magyar po-litikai életet, ez a felfogás nyilvánult meg egységesen a 33-as bi-zottság tárgyalásain és ugyanennek ad hangot a magyar parlament is.

Egyelőre, tehát fontos, hogy fizetési haladékokat kapjon az ország és emellett mielőbb tegyék komoly megfontolás és elhatározás tár-gyává a világ urai a világválságot felidéző békeszerződések revízióját. Nemcsak mi, elsőrendűen érdekel-tek mondjuk ezt, hogy a békeszer-ződések revíziója nélkül nem fog meggyógyulni a világ, hanem olyan külföldi tényezők is, kiket velünk szemben elfoglultsággal igazán nem válódhatnak. Amerika közvélemé-nye Boráh szenátor ajkán át mon-dotta ezt szemébe a francia kor-mányelnöknek, de ugyanakkor az olasz és az angol kormány elnöke is nyíltan kimondotta ezt az igaz-ságot. Bár a győzelmi mámorban tobzódó, aranyhalmozó Franciaor-

szág még mindig elzárkózást ta-nusít a revízióval szemben, ugylát-szik, hogy pártfogoltjai már érzik, hogy az igazság diadalát szurony-erdővel sem lehet feltartóztatni.

Erre vall Benes cseh külügy-miniszter álláspontjának változása. Benes, aki eddig hallani sem akart a békeszerződés egyetlen betűjé-nek megváltoztatásáról, most már úgy beszél, hogy amint a leszere-lés egyszerűsödik, ugyanúgy egy-szerűsödnek a békeszerződéssel kapcsolatos problémák is és min-den szerződés idővel alkalmazko-dik a helyzethez. Most már lehet-ségesnek tart bizonyos kompro-misszumot és nyíltan hangoztatja, tisztában van vele, hogy nem le-het Középeurópában másként ren-det teremteni, mint azzal, hogy Csehország neegyezzen Magyar-országgal. Ez a frontváltozás nagy-jelentőségű és azt a reményünket táplálja, hogy nincs messze az az idő, amikor a nagyhatalmaknak le kell ülni a zöld asztalhoz és jóvá kell tenni a szörnyű hibát, ame-lyet a párisi környéki békék diktá-lásával elkövettek. S. I.

Utóhangok a lapujtői helyszíni közvetítéshez.

Írta: Petrőczy Gyula.

Ugy gondolom minden igaz ma-gyarnak fáj az ha a megváltott területek magyarját, cseh vagy oláh bitorlók be-börtönözik azért, ha nemzeti színekkel ékes ruhát ölt magára, vagy a magyar sors fájdalmát panaszló dalt vesz az aj-kára.

Most pedig azt kérdezem: és fáj-e az, ha a magyar itt bent, a mégis nem-zeti önállóságot úgy ahogy jelentő tri-anoni határok között, önszántából dobja el a faji jelleget kifejező sajátságokat. Ugyan melyik magyar képviseli a maga-sabbrendű embert? Az aki tilalom, börtön, fenyegetés, meggyalázás ellenére is ma-

gyarul akar élni a szuronyerdőben; vagy az, amelyik önként, kényszerítő behatás nélkül veti le magáról azokat a faji jel-legzetességeket, melyek egyfajta fizikai és szellemi lényegét adják...?

Csonkamagyarország „magyarságát” nagyon jellemző eset történt Lapujtó faluban.

Bocsárlapujtóre lejött Paulini Béla a Hány János opera kitűnő társzerzője, hogy onnan a rádió útján a palócz népművészettel ismeresse meg a magyar kö-zönséget (vagy tán külföldet is?) Hozzá-értő szemmel kiválogatta az illusztris író azokat a gyöngyszemeit a népművészet-

„A MUNKA” TÁRCAJA

Páduai emlékeim.

Írta és a Szt. Erzsébet tea-esztjén felolvasta: Szmolka Mihályné.

Utazásunk egyetlen célja volt, hogy Szent Antal sírházhoz zárandokoljunk, de jó vezetőink mindent megtettek, hogy az utunkba eső nevezetességek megtekinté-sét el ne mulasszuk, amellyel mégis a legkellemesebb és legkényelmesebb le-gyen utunk. Itt is hálás szeretettel em-lékezem meg az Orsz. Kath. Szövetség kiküldöttjeiről, kik a legszivesebb kész-ségűl ismertették velünk a csodálatosabb-nál csodálatosabb egyházművészeti, tör-téneti, szobrászati és festészeti műemlé-keket.

Első programunk az Adelsbergi azaz Postumiai cseppkőbarlang látogatása volt. Az óriási barlang cseppkőképző-dményei a legkülönbözőbb alakulatok-kal tárultak szemünk elé; itt fenséges, ott fantasztikus, majd groteszk érdek-eségek gyönyörködtek bennünk. De mindnyájunk tetszését legjobban meg-nyerte a Paradicsom, a Kálvária, a Füg-göny, a Zsábó és a hatalmas Táncterem képe. Az utóbbi fényben uszó csillárokkal, zenekari ülésével, cimerekkal és zász-lokkal oly pazarul föl van díszítve, hogy egy igazi táncterem benyomását kelti. De az egész barlang a leg gondosabb ke-zelés és kultura nyomait mutatja; kis vasuttal, villannyal, transzformátorokkal, hidakkal, szobrokkal, emléktáblákkal, sőt

a barlang közepétján postával is el van látva.

A hideg nyirkos levegő, a havas-fényben csillogó cseppkő furcsaságok, egész elfeledtették velünk, hogy kint kánikula van, csak akkor láttuk a kü-lönbőséget, amikor ismét az Isten szabad ege alá értünk, hogy bármily szép és csodálatos is a cseppkőbarlang, a mo-solygó égbolt és az izzó nap mindenek-nél kedvesebb nekünk, mert az nem csak lényeges, de életünk és áldásunk is.

A barlangtól autóbuszokon mentünk vissza az állomásra, honnan vonatunk töltéseken, majd bevágásokon; rövidebb, hosszabb alagutakon; kisebb állomásokon keresztül nemsokára kiért a tenger mellé, hogy Triest forró füstös, kormos pálya-udvarán tegyen le bennünket. Amilyen barátságosan és rideg a pályaudvar, oly kedves és szép a város, különösen a ki-kötőnek van tipikusan érdekes jellege. Sokan beszélnek magyarul, s valahogy érezni a levegőben, hogy valamikor sok magyar fiu szolgált itt katonai éveit.

Triestet elhagyva, nem győztünk megválni a tenger nézésétől; milyen fe-hérén fodrozott a partján, hogy hullám-zott beljebb, mennyire változtatta színét, hány hajót, vitorlást, csónakost hurcolt a hátán és a határa az égbolttal találkoztott össze. — Monfalcone hajógyár óriási ter-ületén zajosan folyt a munka, közelé-ben a világháború tátongó emlékei, a hadszíntér nyomai, lövészárkok; majd az iszonyó kizsáradt, homokos medre, zaka-toló hosszú hídjaival; a Piavé szelíd pá-lyáit termékeny partjával, megannyi szo-

moru, fájdalmas emlékü helyek. — Virá-gokat szőrtünk a Piavéba és elszorult szívvel énekelük el a Himnusz.

De az idő halad s az időben a gyors-vonat még nagyobb sebességgel: újabb városok, újabb tájak, zöldelő rétek, kö-vér ültetések, mosolygó buzaöldek, ma-gastókéjú szőlőtáblák, az áldott olasz föld gazdag termékeivel váltakoztak szemünk előtt, bennük dolgozó férfi és asszony népekkel, ép úgy mint itthon a drága magyar földben.

Az egyforma kék égből tüzesen sü-tött le a forró tűzkorong, de lelkem úgy tele volt várakozással, hűvvel és izgalom-mal, hogy a durzsolva robogó gyorsvo-nat hűs szellőjében, szinte borzongást éreztem.

Egy pár tipikusan érdekes olasz állomás, árkaos perronokkal, nagy lá-dákba ültetett fenyő és leanderekkel, hol a futkározó pincérek éneklő hangon ki-nálják a sört, fagyaltot, ásványvizet (birra, zselati, akva mineral).

Majd vízenyős rétre érünk, mely messzebb mind jobban és bővebben van borítva vízzel, hogy beljebb már a fű-szalakat sem látni, hanem egyforma tá-volságban oszlopok állnak ki a véglát-hatatlan tóból, majd tengerré szélesedik, a színe is kék lesz, itt már vonatunk is lagunákon halad s előttünk áll Velence, kimagasló tornyaival, csillogó kupoláival, csipkés palotáival, mesés szépségével s hozzá körülölelve a hullámozó, szintjátzó, szeszélyes, gyönyörű tenger karjai által. De most csak egy óráit időzhetünk itt, a mi célunk előbb Szent Antal előtt hó-

dolni — az álmok városába csak vissza-felé jövünk hosszabb látogatóra. — Már indul is vonatunk vissza a lagunákon, a vízzel borított réten s egy darabig ugyan-azon az uton — sötétedik mikor Pádua felé közeledünk.

Vonatunk lassabban megy, estére harangoznak, talán a Bazilikában mély kongását nekünk is elhozta az esti szellő szárnya. A páterek elvonulnak imádkozni, mindenki be megy a fülkéjébe, mi is imádkozunk, olyan különös áhitatos han-gulat fog el mindenkit — mintha Szent Antal szelleme sugárzott volna közénk!

Az olasz esthomály szokatlan szép-sége, a lelkemből feltörő mély hit és imádság felejthetetlené „varázsolták e perceket.

Végre bejutott vonatunk a modern nagy pályaudvarra, honnan gyalog men-tünk az alig öt percre lévő Grand Hotel Centennarioba, itt kábult szótlanúsággal ültünk vacsorához, mintha mindnyájun-kon egyszerre tört volna ki a hosszú utazás és sok izgalom fárasztó hatása.

Másnap reggel kipihenten, frissen indultunk a Bazilikába s most már a ra-gyogó nap fénylő sugaraival koronázva tárult elénk a középkor sokat emlegetett tudós, nagy városa. Az az érzésünk, mely Olaszországban szinte ösztönszerűen fordult a modernitól a régi felé, itt azonnal kielégítést talál. Pádua híven megtartotta ősi karakterét, melynek átszellemült ko-molyságához jól illenek a csendes terek, öreg tornyok, apró kertek és a város körül húzódó bástyafalak.

(Folyt. köv.)

nek, melyek a bizony kallódó értékek közül az előadás anyagául szolgálhatnak. A láda fenekéről kellett bizony előkotorászni az örök pihenésre szánt „piros karzi kendőt”, „ingváltat”, pitykés mellyent, bógatyát. Kicsit gondolkodni kellett a nótákon is mer a „pestyi ur nagyon fikciós ember” osztán nem minden nóta tetszett neki. Node azért nóta akadt bőven. A műsorszámokat természetesen gyakorolni is kell. Esténként dalolnak is szakszerű vezetés mellett, különösen vigyázva arra, hogy az előadási anyag jellegzetes, kedves palócos zamata, azon himporos frissességében maradjon. Egy estén különös lehangoltság mutatkozik a szereplőkön. Kérdezősködésre aztán elmondják, hogy nekik azért nincs kedvük az előadáshoz, mert őket többen „legyalázták” amiért arra vállalkoztak, hogy „parasztosan” énekeljenek, régi hají-baji divatját mult gunyába öltöznék. Mert az egész előadás „a haladás” (Uram bocsá!) a felvilágosodás ellen van s hogy vele az „urak” azt akarják elérni, hogy a nép a „régibutaságába” visszajusson.

Megdöbbenő ez! Tehát ennek a népnek „haladás” ellen való, civilizáció, kultúra ellenes a régi népdal éneklése, nála a felvilágosodás a cipő, „fuceklyi”, pulóver viselésénél kezdődik. Micsoda szédítő mélységű tudatlanság, romlottsága, mekkora hiánya a nemzeti faj öntudatának, kell ahhoz, hogy valaki a saját nemzeti viseletében, apáinak dalában a sötét butaság szimbólumait a „haladás” (oh-jaj nekünk magyaroknak) pusztító furiáit lássa. Van-e elveszettebb népe a földkerekségnek, mint ez a csonka-magyarországi csonkalelkű magyar, aki nem tudja mi az övé a dalból, színből, vonalból ebben a kaotikus világban. Elvesztette önelkét. Mint a fa melynek megállott a növekedése. Itt megállott a további fejlődés. Olyan ez, mintha a párdúc elhatárolná, hogy nem szül többé párdúciakat hanem „mégis” nyulat hoz a világra. Mintha az akác szégyelne ezután akác-virrággal virágozni, mert a muskátlinak szebb virága van. Hová sülyedünk Uram Istenem! Eldobjuk önmagunktól, külső kényszer nélkül azt, ami lelkünkben fakadt, szívünkben sarjadt ezer éven át? Hát van jogunk élni, ha megtagadjuk önmagunkat? Van-e jogunk az élethez, ha már nem tudunk adni Európa számára magyar dalt, magyar népművészetet. Hiszen minden nép annyit ér a nagyközösség számára, amennyit a nagy közösségnek a maga sajátosságából adni tud. Én azt hiszem, hogy szegényebb lesz a nagyvilág, ha mi elveszünk, ha a szláv-germán tengerbe maradék nélkül felolvadunk. Ha egyszer nem fognak magyarul imádkozni a magyar templomokban, ha egyszer majd nem fognak magyarul örülni, busulni, zokogni nótával a Tisza Duna táján, ha egyszer elkövetkezik, hogy nem öltözik már senki itt zsinóros ruhába, czizmába, ingvába, kázmér kendőt nem ölt magára senkinek s az itt lakó nép már „elfelejtette” a színek és vonalak különös zamatu kompozícióját, akkor nem lesz már magyarság, magyar nép sem itt s bizonyosan nem lesz Magyarország sem.

Mert nem igaz ám az, hogy nyelvében éli a nemzet. „Nem a nemzet lelke, a zenéjén, táncán, ruházatán, költészetén, meséjén, dalán, építészetén át fejezi ki magát, tehát ezekben minden él a nemzet. Ha valamelyik kifejezési formát eldobta, vagy idegennel cseréli azt fel, a nemzeti lélek nagy kárára, vagy egészen elhagy egy kifejező eszközt, akkor aztán szegényebb lett, szűkebb térre zsugorodott a nemzet élete.” Ez a zsugorodás kezdődött meg itt és ijesztő lépésekkel folytatódik. Pedig milyen kincsekkel gazdagítottuk Európát. Azt lehet mondani minden sovénység nélkül, hogy Európa dallamkincse a mi kezünkben van s ennek az óriási kulturértéknek birtokában a magyar fajnak még nagy szerepe lesz e téren Európában. Gondoljuk csak Bartók Béla és Koldály Zoltán világszerte híres gyűjteményeire. (Bartók „Magyar népzene” című művét 7 ezer dallal most fordították angolra.) S míg a magyar dal világsikert arat, mit dalol a mi népünk az uri néppel együtt? A legszenyesebb szennyet, a legocsmányabb trágárságot foglalják dalba, vagy kétértelmű, a magyar lélektől, sorstól egészen idegen üres léhaságokat énekelnek meg. És éneklük az uri szalonokban, füttyüli a suszterinas, a kondásgyerek rossz fazekat verve az ütemre, hogy „Jaj de ravasz dolog ez a tavasz” meg „Jaj de csuszik ez a banánhéj.” (Még szép, hogy minden nótájuk „jaj-jaj” kezdődik s úgy Trianonnal „ugye

bár kérem” némi vonatkozásban vagyunk.) És ez a nép akar történelmi szerepet vinni Középeurópában! Ennek a népnek kellene szétfeszíteni a trianoni guzs határokat és megszabadítani Erdélyt, Felvidéket, Délvidéket, Nyugatmagyarországot. Dehát e jelen tüneteit látva nem nagy bizalom lehet az iránt a nép iránt, amelyik így sutba dob minden régít, minden magyart.

Dehát kitől is vegyen példát? Ha az uri népre tekint „még a magánál is kevesebb magyarságot lát. Mondom, hogy „lát” mert azt jobb ha nem is tudja, hogy az uri nép magyar irodalom helyett hamzsolja a 35 krajcáros sárga fedelű külföldi regényeket. Ezt olvassa a vonatban, ezt hordja magával mint a rózsafüzért mindenhová és táplálkozik belőle irodalmilag mert kérem haladni kell. Az uri néptől látta, hogy van bevágós tánc is nemcsak csárdás stb. Tőle tanulta el a pulóver viselést, tőle tudta meg, hogy ravasz dolog a tavasz. Az urak viselték először a nyugati népek gunyáját. Az urak kezdtek mindent először. Meg lehet állapítani, hogy mindenben az urak példáját követi a nép, mert ugyanazt csinálja. Tulajdonképpen nem is lehet ezt tőle rossz néven venni.

Tessék csak elképzelni, hogy most valaki — egy ur — odamegy a lapujtói néphez és azt mondja nekik nagy okos ábrázattal: halljátok-e Ti nem jól csináltok, nem illő, nem szép dolog ily komiszul semmibe venni a hagyományokat. Azt a kiskésit neki, hát van szemetek elhagyni a régi szép magyar viseletet, dalt stb-t? Mi? Járja ez? — Gondolja valaki, hogy lesz az ilyen beszédnek értelme? Nem! Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Itt arról van szó, komolyan vesszük-e mi a magyarság történelmi hivatását, tisztában vagyunk-e azzal, hogy miképpen tarthatjuk meg a jövő számára. Ha tudjuk és komolyan vesszük a kötelességünket, akkor a példaadón kell kezdeni. Mert feltételezhető-e rólunk, hogy őszintén beszélünk hozzá ha mi másképpen cselekszünk mint ahogyan őt szeretnénk, hogy cselekedjen? Hangoztatni a nép előtt a népdal szépségét s közben angol vagy mit tudom én hová való idegen dalt énekelni, dicsérni a népkultúra megnyilatkozását s közben még csak nem is ismerni annak termékeit egyenlő a legvadabb képmutatással, népiámtással, népcsalással.

Minden értelmes, művelt ember tisztában van talán azzal, hogy mily méretetlen vesztesége származik a nemzetnek attól, hogy szokásait, népművészetét, viseletét, dalát idegen „import kultúrával” (még ha kultúra volna) cseréli fel s így kulturális önállóságát, hegemoniáját mind szűkebb térre szorítja s végül észrevétlenül feladja. Itt súlyos

történelmi felelősség nehezedik a vezető uri osztályra. Elodázhatatlan „kutya kötelessége” a nemzeti kultúra, a népkultúra ügyét felkarolni! De nemcsak megtartani hanem magasra is kell fejleszteni azt a kultúrát. Arról ne is próbáljon senki emberfia vitatkozni, hogy de bizony a középosztálynak sem köze ahoz, hogy mi történik a népkultúrával, hogy marad-e belőle a jövő számára, vagy nem. Állítom, hogy éppen úgy felelős a vezető osztály a népkultúra, népművészet sorsáért mint ahogyan valaki (osztályt, embereket értek „valaki” alatt) felelős 1918.-ért. Ha valaki azt tagadná, az annyi volna mint az állítás hogy a középosztálynak nincs történelmi szerepe egyáltalán nem lehet szerepe a nemzet életének az irányításában, hanem külön-életű.

Tehát a vezető középosztálynak, a „nemzeti kultúra zászlóvivőjének”, kell itt is valamit tenni. És pedig „tenni”! Aláhúzottan tenni, mert a beszéd, a rábeszélés itt már nem használ. A példaadás eszközehez kell tehát folyamodni. Roppant nehéz szerep ezt belátom mert kérem mi szívesen vesszük a „gondolatot” de csak a gondolatot a gyakorlatot csak csinálja más. Mert kérem mi belátjuk, hogy szükség van a magyarság léte szempontjából „némi külsőségekre” holmi zenére, dalra, táncra, bizonyos öltözetre (ez olyan „herci”) de bocsánat mi csak nem vehetünk fel ködmönt kérem, hiszen mi végül is „uri emberek vagyunk”...

Dehát ki a pokol ördöge adjon példát ha Te, Mélyen tisztelt uri ember nem akarsz a példaadás nagyszerű szerepére vállalkozni, fajod megmentésén fáradozni? Mert itt már senmi más nem segít csak a példa! A középosztály mutasson példát de ne csak elvben. Mert hiszen az a baj, hogy mi az elveknél tovább jutni nem vagyunk képesek. Ami mímóza finomságunk valahogy nem bírja a szín vallást, a nyílt állásfoglalást. Mi otthon a családban „kérem” olyan karakán ébredő magyarok vagyunk, hogy azt nem is jó tudni a szegény sarki zsidónak, de kint az utcán már „alázatos szolgálja van szerencsém” uriemberek vagyunk. Kicsit nincs bennünk gerinc. Kicsit mást beszél a szánk mint a tetteink. Egy kicsit felszínesen könnyelműen vesszük a magyar kérdéseket. Pedig be kell látnunk, hogy mégis csak a nemzet vagyunk egy kicsit. Mégis csak van kötelességünk a hivatali órákon túl is a fajjal a néppel szemben, különben nem érdemeljük meg, hogy a vezető osztály nevet viseljük. Fel hát a cselekvésre. Száműzzük az idegen dalt, táncot, irodalmat, ruházatot és karoljuk fel mindenben a nemzetet a magyart addig, amíg van mit menteni, amíg a sarkórá rá nem kerül a végzetes szó: „volt!”

LÉNÁRD KÁROLY

h. bányagazgató ünneplése.

A „Salgótarjáni Köszénbánya R. T.” kisterenyei „Chorin” kerületének munkássága október hó 31-én szokatlan s nem mindennapi módon rendezett ünnepet, hogy a bányakerület főnökének Lénárd Károly h. bányagazgatónak 25 éves szolgálati évfordulójáról megemlékezzék.

A teljes sötétségben álló telepen lenyűgöző volt a látvány, amikor a bányamécsek egymásután felgyulladva, mint mozdulatlan égő láncszemek fonódtak egymásba, a telepet kettészeldő utcaszaksz mindkét oldalán. Ez a 200—220 bányamécse a szeretet, a tisztelet, a megbecsülés fényével világította meg annak a mérnöki munkának az útját, amit Lénárd Károly h. bányagazgató munkával s alkotásokkal telített multjában összehordott.

A bányamécsek sorfala között haladt végig a jubilans bányagazgató lakásától, erre az alkalomra szépen feldisztett kaszinó helyiségéig, azzal a szűkebb küldöttséggel, mely őt az ünnepélyre meghívta. Amint haladt az ünnepelt előre, úgy zárkoztak fel utána tömött sorokban a bányamécsek, hogy mint egy nagy tűzhullám felgöngyölje az utvonal nagyamécseit. Az ünnep színhelyén a kaszinó helyiségében s a kitárt ablakok előtt elterülő térségen ott állt Chorin-telep aprajánagyja, ott Ilona-bánya népes küldöttsége, ott a környékbeli falvak munkássága, hogy jelenlétével adjon kifejezést annak a szeretetnek, ami a szemekből s

a bányamécsek lángjából kivilágított. Bent a teremben már beszél is Kelemen Károly bányamunkás, aki munkástársai nevében üdvözlí bányagazgatóját, megköszönte s kérte továbbra a munkácsaládok részére azt a mérnöki munkát, ami az imádságos mindennapi kenyeret helyezi a családok százainak asztalára. A hála szavai után a további munkához kívánt munkatársaival együtt sok szerencsét, „Jó szerencsét!”

Az ünneplők ajkáról alig hangzott el a háromszoros „Jó szerencsét!” szép bányászköszöntés, már Tordai Ede bányamester áll az ünnepelt előtt, hogy a kerület altiszt karának üdvözlétét tolmácsolja. A vándor — ugymond — ha egy pillanatra megáll, mindig mérni igyekszik azt a távolságot, amit az élet gyakran tövises országútján megtett. Én ha a 25 esztendő mérnöki multnak csak egyetlen lapjára, arra a lapra fordítok, ami legszorosabb kapcsolatban áll az ünnepelt személyével már is eleget, sokat mondtam. Azon a helyen, ahol ezelőtt 10 évvel még barázdába hullott a mag, most itt áll a társulat bányatelepeinek egyik legmodernebb telepe Chorin-telep, amely az első alapkötől kezdve az üzem minden berendezéséig Lénárd Károly kerületfőnök alkotása. S ezek az alkotások pedig mindenütt a munka és munkás megbecsülését hirdetik. A fejlődő üzemi élet ezen a napon mintha újabb babért helyezne a 25 esztendő mérnöki

PERTRIX-gyártmányú anódtelpe mellett használjon saját érdekében

VARTA-gyártmányú
fűtő-akkumulátor

Bolti árnál 25%-kal olcsóbb ár mellett
szerezhet be UJ VARTA fűtő-telepet
hordfogóval ellátott keményfűtőszek-
rényben rádiókereskedőjénél, ha
igénybe veszi a VARTA FŰTŐTELEP-
CSEREFOLYAMATOT.

munkára, az ünnepelt vezetése alatt épülő brikettgyárral, ami újabb munkászekereknek biztosít majd megélhetést. Az altiszt kar nevében köszönti az ünnepeltet s kéri a Teremtő áldását személyére, munkájára s kéri, hogy alkotásokban gazdag és termékeny éveire hulljon a jövőben is a jó Isten áldása.

Villányi Miklós bányagondnok, az Ilona-bányai üzem vezetője, a tisztviselői kar üdvözlétével kezdi beszédét. Nagy konturokban végig halad a 25 esztendő multon. Nagymányok, Károly-akna, Somlyó, a világháború, a hadifogság, a társulati építkezések központi irányítása, Chorin-telep az utvonal, amelyen végighaladva a mérnökgyakornokból h. bányagazgató, kerületfőnök lett.

Üdvözlő szavaiban méltatja egyes alkotásait s úgy látja, hogy a 25 esztendő alatt megtett uton pirosvonalként végighúzódik az a munka, amely a társulat és üzem érdekeit mindig szemelőtt tartva, munkakedvet, megbecsülést, megértést és szeretetet hintett maga körül. Chorin-telep minden lakóháza a szociális megértés bélyegét hordja magán, de ez tükröződik vissza az üzem minden részéből. Méltatja az ünnepelt érdemeit, aki mint mérnök s a háborús évek alatt mint magyar, becsülettel állta meg mindig a helyét ott, ahová az élet vagy felettes hatósága állította. Átnyújtotta a kerület tisztí és altiszt karának ajándékát, a 25 esztendő mult egyes állomásait mozaikszerűen megörökítő festményt s kéri fogadja ezt s a mai ünnepeltetést, ami kereteiben egyszerű ugyan, de lelki melegségében annál mélyebb, oly szeretettel, mint amilyen szeretet összehozta ma itt a kerület minden dolgozóját. Az Ég áldását kéri Lénárd Károly h. bányagazgatóra, hogy a jól végzett munka felemelő érzésében még sokszor, nagyon sokszor lehessen része, alkosson, irányítsa munkás, altiszt és tisztviselői karát azzal a megértéssel amellyel vezette eddig, mert ebből az összhangzatos munkából lehet csak megelégedett mindennapi élet.

Az ünnepelt, aki egyedül áll szürke ruhában az ünneplők között, mert annyira meglepetésszerűen, annyira készületlenül érte az a váratlan ünneplés, hogy ideje sem volt átöltözni, meghatva köszöni meg azt a figyelmet, amely ma üzeme részéről feléje sugárzik. Ma a 25 esztendő mult után, amire ő nem is gondolt — ha visszamegy emlékéért a multba, úgy látja, hogy a munkának akkor van értéke, ha a csilléstől kezdve a bányamérnökig mindenki teljesíti kötelességét 100 %-ig ott, ahová tehetséggel, képességgel állították. Ilyen becsülettel végzett munkát vár mindannyiunktól a mi kenyéradógazdánk a Salgótarjáni Köszénbánya r. t., amelynek érdekeit minden igyekezetünkkel szolgálni kell, de ilyen fokozott munkateljesítést vár tőlünk egy mindanyunk előtt szent nagyobb egység, a Trianonban megcsontított Magyarországot. Ezt a távolabbi célt szolgálja minden csákányvágás, minden q. szén. Amikor a mai nehéz viszonyok között családjaink kenyéréért dolgozunk, közvetve dolgozunk a társulattal s a hazáért. Azok az érdemek, amelyeket az egyes szónokok személyes eredményeknek tudtak be, sohasem voltak egyedül az én érdemeim, hanem mindig az én munkatársaim munkáiból tevődtek össze. Jól esik s örökre felejthetetlen lesz részemre ez a mai ünneplés, köszönöm mindannyiuknak külön-külön, köszönöm összesen.

A bányagazgató szavai után felhangzik a bányász himnusz fenséges akkordja. Az ünnepelt meghatva nézi a képet, amely a legközvetlenebbül tükrözteti vissza a lepergett 25 esztendőt. 1—2 perc s még mindenki lelkére ránehezedik a nap ünnepélyessége s a 200 bányamécse szétoszlik a kaszinó térsége előtt. Már viszik a képet haza s az ünnepelt tisztviselői és altisztjaitól kísérve indul vissza otthona felé s az uton szá-

lamanderszerű diszkisérlet gyanánt imbolyognak a bányamécsek, hogy az ott-hon küszöbén egy „jó szerencsével” bucsuzzanak bányaigazgatójuktól.

Nem lenne teljes ez a beszámoló ha néhány szóval nem térnék ki a képre, amely Blánár Sándor bányatárs, ig-tanító, kiállításairól a környéken is ismert festőművész alkotása. A 80x90 cm. nagyságú kép a 25 esztendő multat egy gondolat-tal kötötte csokorba. Az első kép egy tanulószobát ábrázol, ahol a petroleum-lámpa mellett egy fiatal diák hajlik könyvei fölé. A második kép Károly-aknát örökíti meg, ugyanúgy, mint volt akkor, amikor az ünnepelt volt annak üzemvezetője. A harmadik kép a bánya mélyén dolgozó munkáscsapatot ábrázol, ahol derékig velkőzöttén vajúdnak és szállítják a fekete gyémántot. A negyedik kép az ünnepelt egyik alkotását a somlyói vasbeton hidat örökíti meg. A következő a hadifogságból visszahozott s ma családi erekléként őrzött dolgokból összeállított csendéletet mutat. Ott van Przemysl várában kiosztott utolsó „cvibak” tisztikardbojttal átkötve s a hadifogság keserves évei alatt gazdag vé-sésekkel feldisznított katonakulacs. Ennek a képnek hátterében a hadifoglyok ezreit kísérik az orosz hósisvatagokon keresztül, a feltűzött szuronyu orosz katonák. A következő kép Chorin-kerület üzemlő-nökségét örökíti meg. Magyaros motivá-lásokkal, gyönyörű keretbe szűri egy-egy részvételt képeket, amelyeken két év-szám 1906. november 1—1931. november 1 olvasható s díszes betűkkel a követ-kező ajánlás: „25 esztendő szolgálati év-forduló emlékéül Kisterenye Chorin-ke-rület tisztí és altisztí kara.”

Hírek és különfélek

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-nak, kik felejthetetlen drága jó fiam el-hunyta alkalmából fájdalomunkat őszinte részvétükkel enyhítették, ezúton fogadják hálás köszönetünket.

Smelkó és Árvai család.

Dr. Paszternák Sándor orvosi rendelőjét az Erzsébet-tér 5 sz. házba helyezte át.

Vármegyei kisgyűlés. Dr. Söldös Béla vármegyei főispánjának elnöklése alatt október 29-én vármegyei kisgyűlés volt, amelyen az elnök jelentette, hogy a várm. vetőmagakció lebonyolítását nyert. A rendelkezésre állott 126000 P-t teljes mértékben felhasználta, kiosztásra ke-rült 6979 q. buza, 527 q. rozs. A vasúti fuvardíj 5642 P-volt. A tárgysorozat pontjaira vonatkozó egyhangú határozat-kból kiemeltük, hogy Debrecen átirat-ból a hitbizományok és kötött birtokok megszüntetésére vonatkozólag napirendre térs, a nagy vagyonok és jövedelmek megadóztatása tárgyában pártoló felirat szavaztatott meg, Fehérmegye átiratára a mezőgazdasági kamarák megszüntetése nyert pártolást. A vármegyei külföldi tan-ulmányi ösztöndíjat Legény János ba-lassagyarmati szakvizsgás latin, francia szakos tanárjelölt kapta meg. Salgótarján városnak karácsonyi tisztviselői segélye s az alkalmazottak külön jutalmazása tö-röltetett; ellenben jóváhagyták az átszer-vezéssel s a városi üzemek bérbeadásá-val járó csökkentett költségvetést.

Nagy kelendőségnek örvendő cik-keink részleteladásához

ügynököket

keresünk, esetleg
vezérképviselőt
is kiadunk. — Karácsonyi idényre
való tekintettel képviselőtünk nagy
keresetét jelent.
Rajna és Társas Bpest, Széchenyi-u. 5

Még életükben.

Tizenhárom esztendeje mult októ-ber 30-án, hogy Turócszentmártonban megfogalmazták azt a deklarációt, amely később alapja lett a Felvidék elszakítá-sának. Az aktus résztvevői, amint később kitűnt, meglehetősen tájékozatlanok vol-tak afelől, hogy mit is írtak alá. Most 13 esztendő elmúltával bőséges tapasztalatok után szeretnék a rosszul gombolt mel-lényt újra gombolni. Annak idején a sza-kadár tót vezérek autonómiáról, egészen speciális tót önállóságról álmodoztak, mint a testvérnek vélt cseh nemzet bő-kezűen nyújtott volna feléjük. Most, hogy hosszú éveken át alhattak deklaráció-jukra, rájöttek arra, hogy az eredeti szö-vegben benne volt az a követelés is, hogy a tót nemzetnek a békekonferencián kü-lön képviselte legyen. Miután ez nem következett be, mert a csehek ügyesen kijátszották „tót testvéreiket” a váromá-nyos házasság első napjaiban, — a bé-keszerződés megkötéséig idején olyan hegemoniát biztosított magának Csehország, melynek nemcsak hogy gyar-mata sem lett a Felvidék tót népe, de egyenesen kizsákmányolási területnek te-kintették, ahol nyomban tönkretették az azelőtt szépen virágzó felvidéki ipart, megfosztva annak népét a merkantil vo-natkozású munkaalkalmaktól. A turóc-szentmártoni reparáció részesei most el-határozták, hogy még életükben tisztázni fogják a deklaráció szövegezés körüli becsapást s korrekciót követelnek. A leg-nagyobb felvidéki tót lap a „Slovak” fel-tűnő cikket közölt a minapiban erről a kérdésről s lándzsát tört a Felvidék tel-jes autonómiája mellett. Ezt úgy képzé-lik el, hogy a csehek egy tágkörü auto-nómia keretében biztosítanak a tót nem-zet számára az önálló nemzetgyűlést, bi-ráskodást, közigazgatást és iskolaügy jo-gát. Ebből az egész dologból bennünk csak az érdekel, hogy a tót nép érde-ségével homlokegyenest ellenkező állás-pontot képviselő kéretlen s hivatalan ve-zérek még életükben rájöttek arra, hogy a történelmi idők kialakult törvénysze-rűségét kontárkézzel megváltoztatni ve-szedelmes dolog. Ők szállást adtak a cse-heknek, de alig mult el egy decennium, az máris kiverni készül őket onnan. Kér-dezzük, hát ezek után: mernek-e hinni abban, hogy autonómiájuk birtokába jut-nak akkor, amikor leszerelve, elszegé-nyítve kénytelenek tűrni „felszabadítójuk” jármát, amikor a csehek már becsapták őket, amikor még javában folyt az ud-varlás a tót nép megnyerése érdekében. Nem akarunk most régmúlt időről be-szélni s a multakat a jelen aktualitásaiba helyezni. Ma már tisztán láthatunk nem-rég még bonyolultnak tűnő problémák-ban s úgy vesszük észre, hogy a Felvi-dék népeinek is kinyílt már a szeme. Vezetők egymásután s nem a legkimé-letebb hangon tárják fel a leigázott tót nép panaszait, de minden orvoslatlanul marad. Nagy figyelemmel kísérjük a tó-tok újabb megmozdulását, de előre meg-jósoljuk, hogy a szélesebbkörű autonómia birtokába mindaddig nem fognak jutni, amíg radikálisan revízió alá nem veszik az utóbbit évtized történetét, amelyről ki-tűnt, hogy sem gazdasági, sem szociális, sem történelmi alapon nem teremtett olyan helyzetet Európa közeli Keletén, amely biztosítani tudná a nyugalmi álla-potot. Mi megértéssel vagyunk a testvér tót nép vágyaival szemben, ismerjük sza-badság utáni törekvéseit, kívánjuk neki, hogy úgy kulturális, mint politikai vonat-kozásokban elérjék céljaikat, de azt ta-nácsoljuk, hogy helyezték sorsukat törté-nelmi megvilágításba s akkor látni fog-ják, hogy egyéni nemzeti boldogulásuk utja úgy kulturális, mint gazdasági, szo-cialis és politikai téren milyen irányba mutat. Ma már az egész világ előtt is-mertté lett, az a kaosz, amit a békeszer-ződésekkel teremtettek. Ezen változtatni kell, jól teszik tót testvéreink, ha maguk is azt forgatják fejükben, hogyan lehetne az elhangzott dolgokat az igazság s a le-szűremlt történelmi erők alapján jóvá-tenni. Ebben az elgondolásban ők is meg-találják vágyaikat s jövőjük érdekében számításukat.

A turócszentmártoni deklaráció alá-íróit úgy látjuk, a lelkiismeret is foglal-koztatja s ha ezen könnyíteni akarnak, jól teszik, ha megmondják végre nyíltan és őszintén: nem így akartuk.

Jó karban lévő gyermek ko-sút megvételre keres a kiadóhivatal.

A Szent Erzsébet Róm. Kath.

Nőegylet már gyújtogatja a lángokat, hogy a november 14-iki jubiláris estjén teljes fényben ragyogjanak Magyar Szent Erzsébet 700 éves jubileumának emlé-kére. A magyar történelemből röppent fel a csillagos égre, hogy soha ki nem hunyó csillagként ragyogja be a magyar horizontot és halvány arcának szelid mosolyával hintse, hintegesse rózsaszir-mait a késő századok csüggő világába. Emlékezzünk a rózsák Királyasszonyáról! Eljön hozzánk az emlékezés szárnyain, hogy reményt nyújtson szárnyaszegett magyar nemzetének, munkára serkentse a tétova tétlenkedőket, bizalmat öntsön a félelemben rettegőknek, és az élő hit ragyogását csillogtassa a szemekben, me-legét, szeretetét a szívekben. A Szent Erzsébet kath. Nőegylet jubiláris estjét a Kath. Kör disztermében tartja, nov. 14-én esti fél 9 órai kezdettel a következő rész-letes programmal: 1. Ünnepi beszéd. Tartja: Zimányi Gyula piaristarendi pap-nevelő intézeti igazgató. 2. Wágner Beet-hoven és Haydn zeneművekből előad Vilezsál Richárd vezetésével a bányaze-nekar vonós négyese. 3. Koudela: „Ma-gyar Miatyánk” Kacsóh Pongrác „Regös ének”. Enekl: Krepuska Géza. Zon-gorán kísér: Röder Alfréd. 4. Élőképek. Liezenmeyer: Szent Erzsébet. Megszem-lyesíti: Dr. Wanka Dezsőné. Szegény asszony: Gurszky Olga. Spányik Kornél: Szent Erzsébet. Megszemélyesítője: Dr. Madách Józsefné. Olivier de Merson: „A kis Szent Erzsébet”. Alakítja: Jánossy Márta. Ferencrendi szerzetes: Lapsánszky János. Novicius: Lapsánszky Lóránd. Oli-vier de Merson: Szent Erzsébet az ud-var népei közt. Szereplők: a Mária Kong-regáció tagjai. Szent Erzsébet megdicső-ülése. Freskó a párisi Szent Erzsébet templomban. Alakítja: Dr. Holics End-réné. Angyalok: Holczer Éva, Tallián Baba és Dörner Éva. Az összekötő szö-vegrész szerzője: Gyula diák. Szaválja: Kruntorád Imre. Az élőképeket rendezi: Fayl Frigyes festőművész. 5. ifj. Toronyi Gyula a m. kir. Operaház művészeinek énekszámai. 6. Hittvallás. Irta: Papp-Váry Elemérné. Szaválja: Donászy Magda. Ki-séri: Schmelcz Miklós karnagy vezeté-sével a Kath. Köri Dalárda. A műsort tánc követi. Hogy minél többen áldoz-hassunk a szentéletű magyar királyleány emlékének, a nőegylet elnöksége a leg-alacsonyabb belépő-díjakat állapította meg: 1*20P., 1*—P. és 0*50P.

Az eddig használt 4 Voltos, kettős-üvegedénybe épített fűtő accu-mulátor-telepeknek az volt a hátránya, hogy a telep töltésre vitelénél és elho-zatalánál, az üvegedény odaütődésnek, s így törésnek volt gyakran kitéve. Ezen hátrányon a VARTA olyképp segített, hogy a fűtőtelepekre vonatkozó csere-folyamatot létesített. Ezzel nemcsak ol-csőbb beszerzési árat biztosít a teleptu-lajdonosnak, hanem a kettős üvegedé-nyekbe épített fűtőtelepeket díjmente-sen ki is cseréli hordfőgőval ellátott keményfaszekrénybe helyezett fűtő-te-lepekre.

Már a legszegényebb ember is nélkülözheti azt a 70 fillért, mely elegendő arra, hogy 1 doboz 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapácot vegyen, hogy dísznő ölénél husneműt és sonkát azzal bepácolhassa. Ezáltal a sonkák és husneműek prágai sonkához hasonló ízt és zamatot kapnak. Ha valahol nem kapná, úgy a pénz előzetes beküldése mellett a főraktárból 1 rendelje meg. „Baross-Éltszertár” Győr Baross ut 7 szám. Tel. 867.

Nyílttér.

Tudomására hozzuk a tisztelt épít-lető, az édekel kereskedő és iparos kö-zönségnek, hogy a mai nappal Buljovszky Lajos építési vállalkozóval az eddigi üz-leti összeköttetésünket megszüntettük.

Salgótarján, 1931. november hó 5.

Papp József
építőmester.

Balla Mihály
kőművesmester.

*E rovat alatt közöltektér felelősséget nem vállal a Szerk.

Meghívó. A Nógrádvármegyei Tanítóegyesület „Salgótarjáni Köre” 1931. évi november hó 19-én, d. e. fél 9 órá-tól kezdődőleg tartja pedagógiai szem-i-náriumi értekezletét a salgótarjáni acél-gyártelepi népiskola tornatermében, melyre a tagokat és tanügybarátokat tisztelettel meghívjuk. Tárgyak: 1. A természetrajz és gazdaságtan tanítása. Előadó: Dr. Vis-novszky Rezső kir. tanfelügyelő. 2. A földrajz tanítása. Előadó: Röder Alfréd acélgyári tanító. 3. Gyakorlati tanítás a földrajz köréből. Tartja: Nagy Béla acélgyári tanító. 4. Szám- és mé-tan tanítása. Előadó: Sztankovics János áll. igazgató-tanító. 5. Tornatanítás. (Főleg a 3-ik testnevelési óra anyagá) Rövid elmélet után gyakorlati tanítás. Tartja: Mohos Ferenc salgótarjánteleti tanító. 6. A cserkész-apród mozgalom és az ifjusági vöröskereszt csoportok műkö-dése hogyan és mennyiben mozdítja elő az új tanterv törekvéseit. Előadó: Rácz József bányai t. 7. Fél 12 órakor néhai Porázik György társulattal igazgató-tanító síremlékének fölavatása és a salgótarjáni sírkertben nyugvó többi kartársak sírjá-nak megkoszorúzása.

Igazán jó, friss pörköltésű kávét, finom teát olcsón csakis Ligeti Imréné uri büffével kapcsolatos csemegekeres-ke-sében kaphat. Tegyen próbavásárlást. — Garantiált, prima, édestejszínből ké-szült, márkás teavaj, 10 dkg. 48 fillér, prágai sonka 1 pengő, libamáj 80 fillér. — Válogatott friss maroni kg-ja 80 fillér. Fő-utca 116. Römer divatruház mellett!

Székrekedésnél, emésztési zava-roknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fej-fájásnál, álmatlanságnál, általános rosszul-létnél igyunk reggel éhgyomorra egy po-hár természetes „Ferenc József” ke-serűvizet.

Turisták! A Magyar Si Szövetség folyó hó 15-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel „propaganda sifilm” előadást tart a városi Apolló mozgófényképszin-házban, mely alkalommal bemutatásra ke-rül a si gyártás, a helyes felszerelés, a szíes technikája, néhány futó-sikló s ug-róverseny lassított felvétele is. Az előa-dáson szerencsénk lesz körünkben lát-hatni dr. Pöltzel Jenő min. oszt. taná-csost, a Si Szövetség ügyv. alelnökét, valamint Háberl Aladár képesített siok-tatót, a Szövetség hivatalos propaganda előadóját. Kérjük a sisport kedvelőinek teljes számban való megjelenését. Ma-gyarországi Kárpátegyesület Helybeli Osztálya.

Ingyen prágai sonkája lesz

ha disznóöléshez 3 Sonka védjegyű

Magyar-Sonkapácot

vesz, mely a sonkáknak, husneműeknek prágai sonka irt és zamatot kölcsönöz. Egy adag 10-15 kg. sonkához 70 fillér. 40-50 kg. hushoz, sonkához 2 P.

Salgótarjánban a következő helyeken szerezhető be:

Keresztény Ip.
Fegy. Szív
Szabó István
Mayer Vilmos

László Illatszert.
László György
Illatszertár
Révay Sándor

Továbbá minden gyógyszerárban, érogéri-
ában és fűszerkereskedésben.

Ha valahol nem kapná, úgy a pénz
elkötése beküldése mellett rendelje
meg a Hírlaptól „Baross-Illatszertár”
Győr. Baross-ut 7. Tel: 867.

Agy és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes Ferenc József keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a **Ferenc József** viz számos féloldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MAVART Érvényes 1931. nov. 1-től.

Menetrend

Litke—Salgótarján.

Litke és Karancseszi között a forgalom szünetel.

Járat sz.	km.	Állomások	Járat sz.
1		2	
		i. MÁV Bgyarmat MÁV é.	
		ind. Litke	érk.
	4	Mihálygerge	
	6	Liptagerge utalág.	
	7	Marakodi pta	
6.17	10	Karancseszi	16.03
6.20	11	Kutas	16.00
6.25	13	Bocsárlapujtó	15.55
6.28	14	Karancsapátfalva	15.52
6.33	16	Karancsalja	15.45
6.45	21	Károlyakna	15.35
6.50	22	érk. Starján főter ind.	15.30
8.01		é. Máv Somoskőúj. Máv i.	12.55
8.58		é. Mavart Bgyar. Mavart i.	13.00
14.46		é. Máv Hatvan Máv i.	8.40

A járat késése és elmaradása, továbbá a menetrendszerű csatlakozások elmulasztása kártérítés igénylésére jogot nem ad.

Az Igazgatóság.

A Katolikus Népszövetség naplár és füzet tagilletményei. Az ország legnagyobb szervezetének, a Katolikus Népszövetségnek most jelentek meg az 1932-es évre szóló tagilletményei, úgy mint a naptára és havi füzetek. Az új naptár messze túl megy a szokásos sablonszerűsége. Gerince a magyar társadalmi élet nagy kérdéseit és feladatait öleli fel s a vallásos élet bemutatása mellett foglalkozik a gazdasági életnek megvilágításával, kisemberek kenyérharcának időszerű problémáival. Az igazságosság és szeretet jegyében indul a könyv. XIII. Leó és XI. Pius pápák szociális körleveleinek gondolatai és a 700 Szent Erzsébet jubiláris megemlékezés csoportosítja cikkeit, melyek illusztris katolikus vezéreink tollából remek gyűjteményt adnak a katolikus szellem termékenységéből. Vezetőhelyen Szemrecsányi Lajos dr. egri érsek, Ernst Sándor dr. miniszter, Rott Nándor dr. és Kriston Endre dr. püspökök, Huszár Károly v. miniszterelnök, Turi Béla, Fröhwrth Mátyás, Ötvös Lajos országgyűlési képviselők cikkei, melyeket követnek katolikus írógárdánk javának időszerű értékezései. A havi füzetek (szept.-juniusi) ugyancsak szokatlanul tollból tájékoztatják hónapról-hónapról tagjainkat s utbaigazítják a mai

szövevényes életnek ezer és ezer gondját kérdése között. Valóságos népművelést végeznek a felnőttek életiskolájában, ezért minden család asztalán nélkülözhetetlen szellemi táplálék. A naptár és füzetek megrendelhetők a központnál Budapesten, IV., Veres Pálné-u. 9 szám, vagy pedig a vidéki csoportvezetőknél és helyi igazgatóknál.

Kiadó lakás.

Egy négy szobás és egy két szobás lakás kiadó; f. év november 1-től. Bővebbet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

SPORT.

Glosszák egy ping-pong versenyről.

Feljegyezte: Vértés.

Amikor a derék, de már nem a legfiatalabb bácsi eljött, hogy megnézzék kedves fiacskáját, amint ez legyüri összes ellenfeleit és fölényesen nyeri az első díjat, belépve a tornaterembe egy különös játékot látott ott. Közelebb megy s nézi, — nézi. Furcsa ez neki, de egyben ösmerős is. Aztán örömtől ragyogó arccal kiált fel: „No nézd már! Ezek nokkedli szagatóval ütök az üres tojás-hajalt!”

A fiatal SSE páros a bajnokság döntőjében nem valami fényes startot vett. Az első szettet 21:8 arányban elvesztették. A másodikban sem sokkal több babér termelt számukra, lévén az eredmény 21:13. Hanem a harmadik szettben már megemberelték magukat s a nagy favorit párt 21:17 győzték le. S hogy izgalmasabb legyen a meccs a negyedik szettben ismét ők győztek 21:16-ra. De még ekkor sem jósolt nekik senki bajnokságot, csupán a szakosztály intézője drukkolt szörnyű módon a fiataloknak. És mit tesz Szerencse asszony? Halálcsendben pattanásig feszült idegek közepette 21:19-re megnyerték a szettet s ezzel a bajnokságot is! Hanem ezután, mintha tűz s pokol nyílt volna meg! Mintha a delewar indiánok kiáltoztak volna csatára! A két bajnok körül egy méhrajhoz hasonló tömeg volt. S mikor végre nagy sokára ez is eloszlott, a két bajnok örömtől duzzadó kebelével gratulált egymásnak. Ezek közül az egyik, — akinek neve nagyon közel áll a fellegekhez, — örömeiben társa nyakába borult s elhalmozta annak arcát örömsókjával. Mire a másik, hogy védekezzen a nem várt, de zápor módra hulló örömelek ellen, ütőjét tartotta arca elé. De buzgó társa az örömtől mit sem látott s annál szaporábban osztogatta édes csókjait, aminek következtében az ütővel kapcsolatban több kopás állt be, mint három évi használat alatt. A rossz nyelvek szerint a felleges bajnok saját ütőjén is hasonló dolgot cselekedett.

Ugyancsak a bajnok páros egyik tagjának volt egy különös nagyságu ütője, amelyre mindenki sóvárgó szemekkel nézett. A benfentesek azt is tudták, hogy az ütő nem egyéb, mint az Acélgár által készített 585 számú sütőlapát, amely titoktartás céljából teljesen be volt fedve gummival. Nem csoda tehát, hogy ezzel az ütővel minden labdát el lehetett fogni.

E scrok írójának alkalmá volt a győztes és vesztes versenyzők néhányához kérdést intézni. Ime a nyilatkozatok:

Az egyéni bajnok: Nem volt verseny. Könnyű tréning volt az egész! Azt hiszem remekeltem. Ellenfelem nem volt. Ugyan ki is lenne? No nem igaz? Baránának sincs sok keresni valója itt! (Ilyen bevételek mellett különösen nincs!) No de ami fontos, az megvan! A plecsni! Az exbajnok: Nem volt gílt a verseny! Éppen úgy én is nyerhettem volna. Hanem ennek a bajnoknak milyen mázlija van! Ccccl A lemaradt favorit: Én nem nyilatkozom! A páros bajnokai: (az örömtől lihegve, kórusban:) Ugyan kérem! Kité ne győznénk mi le! Láttá azokat a felhúzókat! Láttá azokat a szervákat! Hja kérem, tudni kell! Tudni! A leggyőzött favorit pár: Így elveszteni egy versenyt! De így! Szégyenkeztünk és gyászolunk!

Hja kérem, sok minden történik egy ping-pong versenyen!

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Két szobás lakás mellékhelyiségekkel olcsón kiadó. — Cim a kiadóban.

Jó karban lévő gyermek kocsit megvételre keres a kiadó hivatal.

Eladó adómentes új lakóház elköltözködés miatt 114 □-ölon mely áll: 1 szoba, konyha, és mellékhelyiségekből. Cim Fő-utca 145 szám.

A téli gyümölcs értékesítése. A téligyümölcs értékesítése céljából felhívja a Magyar Kertészek Országos Gazdasági Szövetsége a gyümölcsutajdonosokat, hogy a f. hó 14-én megnyíló kiállításra anyagaikat a mennyiség és ár megjelölésével mielőbb, de legkésőbb f. hó 10.-éig küldjék be a Nemzeti Szalon Budapest V. Erzsébet-tér címére.

Moziberendezés szabad kézből eladó. Bővebbet vitéz Székvölgyi Lajosnál: Kisterenyén.

1042—1043—1931 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Hollaender Béla ügyvéd által képviselt Borsodmiskolci Debreczeni István gőzmalom és Krausz Jenő javára 2400 és 1448 P tőke és járulékaik erejéig a miskolci kir. törvényszék 1928 évi 5796 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi július hó 27. lefoglalt 3990 P-re becsült ingóságokra a starjáni kir. bíróság 5392—931 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908 évi XLII. tc. 20. §-a alapján, továbbá a foglaltai jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatokat javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatra nincs, végrehajtást szenvedő lakásán, Salgótarjánban Salgó-u. 13 sz. leendő megtartására határidőül 1931 évi november hó 30 napjának délelőtti 10 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Salgótarján, 1931 évi október hó 22.

Török Gyula
kir. jb. végrehajtó.

Donászy Viktor

MAGYAR DIVATÁRUHÁZA

FŐ-TÉR. SALGÓTARJÁN. FŐ-TÉR.

Tisztviselők figyelmébe!

Minden kereskedőt és iparost érinti az, hogy a kormány, a város és egyes vállalatok a tisztviselők fizetését leszállították.

A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel pedig a gyárosok és nagykereskedők a kiskereskedőknek és iparosoknak a hitelt nagyrészt megszüntették.

Ennélfogva a kereskedők, a legjobb akarat mellett is csak ritka esetben és rövidlejáratú hitelt tudnak nyújtani vevőközönségüknek.

Tudva azt, hogy a tisztviselők ruházati bevásárlásait ez a fizetéscsökkenés megnehezíti, azért elhatároztam, hogy mint e szakmában egyedül álló keresztény divatárkereskedő, nemcsak a köztisztviselőknek, hanem az összes igazolvánnyal bíró tisztviselőknek 5 %-os készpénzkedvezményt nyújtok, amelyet a vásárlás alkalmával azonnal levonásba hozok.

Szabott árak! Szolid és pontos kiszolgálás!

A tisztviselők pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Maradok tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

Gyöngyössy Dezső

cipőüzem

Salgótarján (Telefon 47.) Pécskő-utca 2. (Kainer-ház.)

Készít rendelésre a legolcsóbban felelősség mellett:

I. osztályu orthopéd cipőt,

I. osztályu férfi-, női-, gyermek varrott és szeges cipőt.

I. osztályu tisztí és egyéb csizmat

valamint téli (halina) csizmat!

Sport cipőt!

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

7 Sz. 8 V.

VADVIRÁG

Dráma 7 felv.

A színész házassága
Filmregény 8 felv.

11. Sz. 12. Cs.

Vihartorony.

Fősz Conrad Veidt.

14 Sz. 15 V.

Jón!

Jón!

ATLANTIC

Kezdete: szerdán csütörtökön és szombaton este 8 órakor, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.